

15 יוני 2022
ט"ז סיון תשפ"ב

ת.ז -

החלטה בעניינו של

רקע:

1. בתאריך 30.5.2021 הוגשה קובלנה נגד הסטודנט ת.ז., (להלן: "הסטודנט"), בה יוחסו לו המעשים הבאים:
2. הסטודנט ניגש לבחינה מקוונת בתאריך 9.3.2021, סמסטר חורף תשפ"א, מועד ב' בקורס מבוא לכלכלה 094591. במהלך הבחינה הסטודנט מתועד מתקשר באפליקציית ווטס-אפ על גבי מסך המחשב.
3. התביעה האשימה את הסטודנט, עפ"י תקנון המשמעת, בסעיפי האישום כלהלן:
 - א. 4.1.1 "עשה, בהונאה או בדרך בלתי כשרה אחרת, מעשה על מנת לשפר ציון בבחינה, בוחן, עבודה, פרויקט, השתלמות מעשית או כל מטלה לימודית אחרת, או על מנת להשיג יתרון אקדמי, עבורו או עבור סטודנט אחר".
 - ב. 4.1.4 "סייע בדרך אחרת לסטודנט אחר או הסתייע באחר בעת בחינה או בוחן או בביצוע מטלה לימודית אחרת, שבה נדרש הסטודנט לעבודה עצמאית".
 - ג. 4.1.5 "קשר קשר או השתתף בקשר לביצוע או לניסיון לביצוע כל אחת מן הפעולות הנזכרות בסעיף זה".
4. בתאריך 7.4.2022 התקיים הדיון המשמעתי בנוכחות הצדדים. הסטודנט לווה ע"י נציג אס"ט, מר נתנאל סיגלר.
5. הודענו לסטודנט במעמד הדיון כי מצאנו להרשיעו בעבירות משמעת לפי סעיפים 4.1.1 ו-4.1.4 לתקנון, ולזכותו מחמת הספק מעבירה לפי סעיף 4.1.5. לאחר מכן בהסכמת הצדדים נשמעו טיעונים לעונש.
6. להלן נימוקי הכרעת הדין וגזר הדין.

הכרעת הדין:

7. התביעה הציגה קטעים מתוך הקלטת סרט הבחינה המקוונת, המראים כי הסטודנט נכנס באופן אקטיבי לאפליקציית הוואטסאפ, בשלוש הזדמנויות שונות במהלך הבחינה. זאת, אף לאחר שהמשיגה הודיעה לו במהלך המבחן, כי ניתן לראות שהוא משתמש בוואטסאפ וכי הדבר מהווה חשד להעתקה במבחן. בחלק מהקטעים ניתן לראות כי הסטודנט מקליד על גבי המקלדת.
8. מטעם התביעה העידה ד"ר שרון טייטלר רגב, מרצת הקורס, אשר אמרה כי במהלך המבחן המשיגה התריעה בפניה כי הסטודנט משתמש בוואטסאפ. בנוסף, המרצה הבהירה כי לא היתה סיבה להשתמש במקלדת במהלך הבחינה, שכן מדובר היה בבחינה אמריקאית ונדרש היה רק לסמן את התשובות הנכונות עם העכבר.

9. הסטודנט הודה כי השתמש באפליקציית וואטסאפ במהלך המבחן, אך טען כי לא יצר קשר עם אף אחד לגבי הבחינה, אלא חיפש חומר רלוונטי, מאחר והבחינה הייתה במתכונת "חומר פתוח". משכך, לטענתו, מדובר בפעולת חיפוש לגיטימית ולא בניסיון העתקה.
10. בית הדין ביקש מהסטודנט לצאת להפסקה של כ-10 דקות יחד עם המלווה מטעמו, לחפש בהיסטורית ההודעות שלו בווטסאפ ולהראות את ההודעות הרלוונטיות. לאחר מספר דקות הסטודנט חזר והודיע כי לא מצא את ההודעות הרלוונטיות.
11. מאליו מובן, כי בחינה עם חומר פתוח אין משמעותה שניתן להיעזר באדם אחר במהלך הבחינה. אי לכך, אין הצדקה להיכנס לווטסאפ במהלך בחינה. ווטסאפ היא אפליקציית תקשורת, וההנחה היא שכניסה לווטסאפ נעשית לצרכי תקשורת עם אחר. לא ניתן להגביל או לבקר תקשורת מסוג כזה, ועל כן היא אינה לגיטימית במהלך בחינה. חומר העזר צריך להיות מאורגן לסטודנט על המחשב.
12. בנוסף, נוהל "בחינות מקוונות בסמסטר חורף תשפ"א" מיום 30.12.2020, קובע בנספח 6 "הנחיות לנבחנים בבחינה מקוונת", סעיף 8, כדלקמן: "בזמן הבחינה ... לא תוכלו להחזיק בקרבתכם מחשב או טלפון נוספים... מכשיר תקשורת מכל סוג שהוא...". מובן כי אפליקציית ווטסאפ עונה להגדרת "מכשיר תקשורת מכל סוג שהוא", וממילא מצופה מסטודנט בטכניון לדעת שבזמן בחינה אין להשתמש באפליקציה זו לכל מטרה, בפרט כאשר חתם על נהלי הבחינות המקוונות בטרם ניגש לבחינה.
13. הראיות שהציגה התביעה מבססות היטב את הרשעתו של הסטודנט, ביחוד משהסטודנט הזהיר ע"י המשגיחה במהלך הבחינה ובחר להתעלם מאזהרתה בעזות מצח.
14. אשר על כן, החלטנו פה אחד להרשיע את הסטודנט בעבירות משמעת לפי סעיפים 4.1.1, ו- 4.1.4 לתקנון. מחמת הספק אנו מזכים את הסטודנט מעבירה לפי סעיף 4.1.5 לתקנון.

גזר הדין:

15. השיקולים המנחים לקביעת גזר הדין קבועים בסעיף 11.11 לתקנון.
16. התובעת ביקשה את העונשים הבאים: ציון 0 בקורס, הרחקה בפועל לסמסטר, והרחקה על תנאי לשנה.
17. הסטודנט פעל בדרך פסולה במהלך הבחינה, דבר שגם הובהר לו בבחינה עצמה, אך הוא לא חדל ממעשיו. התובעת טענה כי במהלך הבחינות המקוונות, הטכניון כמוסד אקדמי נתן אמון בסטודנטים ולא פגע בפרטיותם לצורך שמירה על טוהר הבחינות, כפי שמופיע בנהלי הבחינות המקוונות - "הטכניון עושה כל שביכולתו כדי להימנע מפגיעה בפרטיות הנבחנים ומקדיש תשומת לב להתערבות מידתית ומצומצמת ככל הניתן במרחב הפרטי. כנגזרת מכך, הטכניון אינו עושה שימוש בתוכנות הפולשות לציוד הקצה הפרטי, בחסימת הדפדפנים, בניטור מובנה של הפעולות במחשב האישי, או בכל חדירה אקטיבית למרחב הדיגיטאלי הפרטי". לכן, לטענתה, מתבקשת חומרת ענישה כגודל הפגיעה באמון.
18. כאמור בסעיף 9 לעיל, הסטודנט טען כי לא יצר קשר עם אחר במהלך הבחינה, אלא חיפש חומר רלוונטי בווטסאפ ומדובר בחיפוש לגיטימי, לאור העובדה שהבחינה היתה עם חומר פתוח. כמו כן, הוא לא העתיק ולא התכוון להעתיק, ולא רוצה שתהיה עליו סטיגמה של מעתיקן.

19. אנו מקבלים את עמדת התובעת כי הסטודנט ניצל לרעה את האמון שניתן בו ע"י הטכניון. בייחוד אנו רואים בחומרה את התעלמותו מאזהרת המשגיחה במהלך הבחינה. הסטודנט לא לקח אחריות על מעשיו ולא הביע חרטה, וגם את זאת אנו רואים בחומרה.

20. בית הדין מחויב לשמור על טוהר המידות האקדמי, ולהגן על ציבור הסטודנטים. שפועלים. ות על פי כללי האתיקה והיושר. התנהלותו של הסטודנט פוגעת בלב ההוויה האקדמית ובעקרונות הבסיסיים ביותר של הטכניון - חתירה לאמת ויושרה. עקרונות אלו עוגנו בקוד האתי, ופותחים את תקנון המשמעת לסטודנטים (ההדגשה אינה במקור):

"הלימודים בטכניון מבוססים על אמון בין המוסד לבין הלומדים בו. הסטודנטים מחויבים ליושרה אקדמית ולהתנהגות ההולמת את כבוד הטכניון, הסטודנטים, העובדים וחברי-הסגל האקדמי. מטרת תקנון זה היא להסדיר את הטיפול באותם מקרים החורגים מכללים אלה".

21. אשר על כן, החלטנו פה אחד להשית על הסטודנט את העונשים הבאים:

- א. ציון 0 בקורס מבוא לכלכלה 094591, סמסטר חורף תשפ"א (לפי סעיף 12.4 לתקנון).
 - ב. הרחקה בפועל מהלימודים בטכניון למשך סמסטר אחד (לפי סעיף 12.7 לתקנון).
 - ג. הרחקה על תנאי מהלימודים בטכניון לשנה, בתוקף עד לסיום הלימודים בטכניון, תופעל במקרה של הרשעה נוספת בעבירה לפי סעיף 4.1.1 או 4.1.4 לתקנון (לפי סעיף 12.7 ו-12.16 לתקנון).
22. ההחלטה דן התעכבה, ובעת כתיבת שורות אלה אנו מצויים בשלהי סמסטר אביב תשפ"ב. אי לכך החלטנו לאפשר לסטודנט לבחור את הסמסטר ממנו יורחק: אביב תשפ"ב או חורף תשפ"ג. הסטודנט יודיע את בחירתו למזכירות בית הדין עד ליום 1.7.2022. ככל שלא ימסור הודעה כאמור במועד, ברירת המחדל תהיה הרחקה מסמסטר אביב תשפ"ב.

פרופ' דוד דורבן

פרופ' יובל ישי

פרופ' דוד דורבן